

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość

PILAWA

1. Nazwa

DOM PRACOWNIKÓW KOLEI

2. Czas powstania

1 ćw. XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres/lokalizacja

ul. Dworcowa 3/3A/3B/3F
08-440 Puznówka *Pilawa*

Nr ewid. działki: 1294; 1295/1-2; 1295/4
obręb: Pilawa

Współrzędne geograficzne:

N 51°57'28.5" E 21°32'02.7"

5. Przynależność administracyjna

województwo mazowieckie

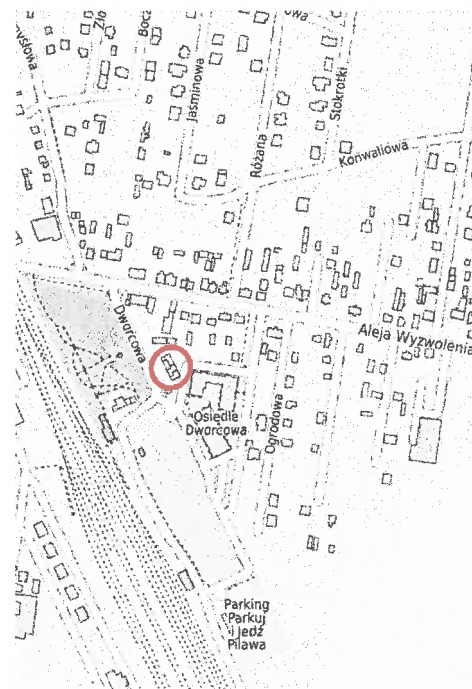
powiat garwoliński

gmina Pilawa

6. Formy ochrony

1. Widok od południa.

2. Mapa z lokalizacją obiektu.

8. Historia, opis i wartości

Kalendarium:

- 1 ćw. XX w. – budowa murowanego domu dla pracowników kolei przy ul. Dworcowej w Pilawie;
- l. 1940-1943 – w budynku mieściła się Komenda Armii Krajowej Placówki Pilawa;
- 2 poł. XX w. - pocz. XXI w. – remonty i naprawy bieżące (m.in. wymiana pokrycia dachowego i części stolarki), podział nieruchomości między kilku właścicieli.

Dom zlokalizowany jest w centrum miasta, w pobliżu stacji kolejowej Pilawa (ok. 90 m na pld.-wsch. od budynku dworca). Usytuowany po wschodniej stronie ul. Dworcowej, ustawiony kalenicowo względem ulicy; sąsiaduje z współczesną zabudową jedno- i wielorodzinną. W obrębie posesji znajduje się drewniana stodoła, murowany budynek gospodarczy, a także drewniane szopy i garaże.

Budynek murowany, nieotynkowany; wzniesiony na planie wydłużonego prostokąta, jednokondygnacyjny z użytkowym poddaszem, nakryty dachem dwuspadowym, kryty blachą trapezową (pokrycie wtórne). Na osi od pld.-zach. mieści się nieco niższa, prostokątna, otynkowana przybudówka kryta dwuspadowym dachem. Elewacje na niskim cokole, zwieńczone prostym gzymsem koronującym z ząbkowaniem. Elewacja frontowa (pld.-zach.) siedmioosiowa, z centralnie usytuowanym wejściem głównym, poprzedzonym przedsionkiem. Na 2 osi od wsch. mieści się wejście do lokalu usługowego. Elewacja tylna dziewięcioosiowa, z wejściami na 3 i 7 osi od wsch. Elewacje boczne dwuosiowe, w szczytach na osi otwory okienne flankowane wąskimi okienkami doświetlającymi strych. Otwory okienne i drzwiowe zamknięte łukiem odcinkowym, zwieńczone nadprożami nieznacznie wysuniętymi przed lico muru. Oryginalnymi elementami są również ceglane podokienniki. W większości otworów okiennych i drzwiowych jest osadzona jest wtórna stolarka: jednoskrzydłowe okna zespolone z PCW oraz drewniane drzwi płycinowe, pełne. Jedynie we wschodniej części elewacji frontowej zachowała się drewniana stolarka historyczna: okna trójpodziałowe o konstrukcji ościeżnicowej oraz drzwi łamane o konstrukcji ramowo-płycinowej, prowadzące do lokalu usługowego od frontu.

Dawny dom mieszkalny pracowników kolei przy ul. Dworcowej jest ważnym dokumentem kultury materialnej gminy Pilawa. Stanowi istotny składnik układu przestrzennego miasta. Posiada również wartość artystyczną, historyczną i naukową jako jeden z najstarszych elementów zespołu zabudowań stacji kolejowej w Pilawie, zachowany w niemal nieprzekształconej formie.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania określa się w skali punktowej na 4 – dobry.

Wskazany jest regularny monitoring stanu technicznego oraz bieżąca pielęgnacja budynku.

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

mgr Iwona Bartnik
05.01.2024 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

z up. MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW

Zbigniew Pawlak
Starszy Inspektor ochrony zabytków
ds. zabytków nieruchomych i kontroli

*dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków